

Školský vzdelávací program

Nie sme zlí

„Nemôžeme robiť veľké veci, len malé veci s veľkou láskou“

*Školský vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii
s mentálnym postihnutím*

pre 1. a 2. stupeň ŠZŠI – ISCED 1 primárne vzdelávanie

Názov ŠkVP	Nie sme zlí	
<i>Stupeň vzdelania</i>	<i>ISCED 1</i>	
	<i>A variant</i>	<i>B variant</i>
<i>Dĺžka štúdia</i>	<i>9 rokov</i>	<i>10 rokov</i>
<i>Forma štúdia</i>	<i>Denná</i>	<i>Denná</i>
<i>Vyučovací jazyk</i>	<i>Slovenský</i>	<i>Slovenský</i>
<i>Druh školy</i>	<i>Základná</i>	<i>Základná</i>
Názov školy	<i>Špeciálna základná škola internátna</i>	
<i>Adresa</i>	<i>Mojmirovská 70, 951 15 Poľný Kesov</i>	
<i>IČO</i>	<i>00400084</i>	
<i>Riaditeľ školy</i>	<i>Mgr. Eva Májegová</i>	
<i>Koordinátor ŠkVP</i>	<i>Mgr. Monika Palatická</i>	
Zriaďovateľ	<i>Okresný úrad Nitra</i>	
<i>Adresa</i>	<i>Štefánikova 69, 949 01 Nitra</i>	
<i>Dátum schválenia PR</i>	<i>29.08.2009</i>	
<i>Dátum prerokovania v RŠ</i>	<i>05.10.2009</i>	

Platnosť dokumentu od 01.09.2009

*Mgr. Eva Májegová
riaditeľ školy*

*tel./ fax : 037/7787121
e-mail : skola@szspolnykesov.edu.sk
www.szsipolnykesov.edupage.org*

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy
Platnosť ŠkVP od	01.09.2009	1.a 5. ročník
Revidovanie	21.06.2010	Zmena legislatívy – Metodický pokyn č. 1/2010 – R na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1, Metodický pokyn č. 3/2010 – R na hodnotenie žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1
Revidovanie	31.08.2010	Doplnenie o dokumenty - učebné osnovy a TVVP pre žiakov 2. a 6. ročníka pre žiakov s ľahkým stupňom ment. postihnutia a žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1
Platnosť ŠkVP od	01.09.2010	2. a 6. ročník
Revidovanie	01.06.2011	Zmena legislatívy -Metodický pokyn č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED -1, Metodický pokyn č. 35/2011na hodnotenie žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia ISCED -1
Revidovanie	31.08.2011	Doplnenie o dokumenty - učebné osnovy a TVVP pre žiakov 3. a 7. ročníka pre žiakov s ľahkým stupňom ment. postihnutia a žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1
Platnosť ŠkVP od	01.09.2011	3. a 7. ročník
Platnosť ŠkVP od	01.09.2012	4. a 8. ročník
Revidovanie	01.01.2013	Zmena zriaďovateľa – Obvodný úrad Nitra
Platnosť ŠkVP od	01.09.2013	9. ročník
Revidovanie	01.10.2013	Zmena zriaďovateľa – Okresný úrad Nitra
Revidovanie	03.01.2014	Doplnenie kritérií hodnotenia ped. a odb. zamestnancov
Revidovanie	03.01.2014	Upravenie počtu hodín v 1. a 2. roč. SJL
Revidovanie	03.01.2014	Doplnený rozpis vyuč. hodín za 10. roč. B variant
Revidovanie	01.09.2014	10. ročník B. variant
Revidovanie	01.09.2014	Príloha – Finančná gramotnosť
Revidovanie	31.08.2015	Vymedzenie obsahu a počtu hodín za tematické celky v učebných osnovách vyučovacích predmetov
Revidovanie	31.08.2015	Doplnenie učebných plánov pre jednotlivé stupne s uvedením celkového počtu hodín na vzdelávacie obdobie
Revidovanie	01.09.2015	Zmena riaditeľa – poverená riaditeľka Mgr. Eva Májeková
Revidovanie	01.09.2015	Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie
Platnosť ŠkVP od	22.09.2015	Prerokované v pedagogickej rade
Platnosť ŠkVP od	14.10.2015	Prerokovanie v Rade školy
Revidovanie	01.09.2016	Zmena platnosti ŠkVP od šk r. 2016/2017 neplatí pre 1.,2.,5. a 6. ročník
Platnosť ŠkVP od	02.09.2016	Prerokované v pedagogickej rade
Platnosť ŠkVP od	10.10.2016	Prerokovanie v Rade školy

Obsah

1.	VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	5
1.1	Charakteristika výchovy a vzdelávania	5
1.2	Veľkosť školy.....	5
1.3	Charakteristika žiakov	5
1.4	Charakteristika pedagogického zboru.....	6
1.5	Dlhodobé projekty.....	6
1.6	Spolupráca s rodičmi	7
1.7	Škola ako životný priestor.....	7
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.....	8
2.1	Ciele výchovy a vzdelávania, stupeň vzdelania	8
2.2	Stupeň vzdelania.....	9
2.3	Profil a kľúčové kompetencie absolventa	9
2.4	Vzdelávacie oblasti	11
2.5	Začlenenie prierezových tém	12
3.	Charakteristika, špecifiká a dĺžka vzdelávania a podmienky prijímania žiakov	13
3.1	Charakteristika výchovy a vzdelávania	13
3.2	Špecifiká vzdelávania	13
3.3	Dĺžka vzdelávania.....	14
3.4	Podmienky prijímania.....	14
3.5	Vzdelávacie štandardy.....	14
3.6	Rámcové učebné plány a vyučovací jazyk	14
3.7	Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov	14
3.8	Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní 15	
3.9	Priestorové a materiálno – technické podmienky školy.....	15
3.10	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.....	15
4.	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA.....	15
4.1	Hodnotenie žiakov.....	15
4.2	Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov	15

4.3	Hodnotenie školy.....	20
4.4	Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov	20
5.	ŠTÁTNY A ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN.....	22
5.1	ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM v školskom roku 2009/2010.....	26
5.2	Školský vzdelávací program v školskom roku 2010/2011.....	27
5.3	Školský vzdelávací program v školskom roku 2011/2012.....	28
5.4	Školský vzdelávací program v školskom roku 2012/2013	29
5.5	Školský vzdelávací program v školskom roku 2013/2014	30
5.6	Školský vzdelávací program v školskom roku 2014/2015	31
6.	Učebné osnovy	32
7.	Prílohy.....	33

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úvod

Hlavným cieľom našej školy je každému žiakovi poskytnúť dobré podmienky pre získanie základných kompetencií a špeciálnymi formami a metódami v čo najväčšej miere prispieť k reedukácii narušeného psychosociálneho a emocionálneho vývinu žiakov. Snažíme sa vychovávať harmonicky rozvinuté osobnosti, ktoré sú schopné uplatniť sa v rozvíjajúcej sa spoločnosti.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s viacnásobným postihnutím s mentálnym postihnutím v zmysle § 94 ods. 2 písmeno k) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 245/2008 Z. z.) postupujeme podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím a podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím, ISCED 1 primárne vzdelávanie.

Mentálne postihnutie je zvyčajne najvýraznejším príznakom v celom klinickom obraze viacnásobného postihnutia, preto je podmieňujúcim prvkom celého výchovno-vzdelávacieho procesu.

Viacnásobné postihnutie netvorí jednoduchý súčet dominujúceho a pridruženého postihnutia, ale ide o kvalitatívne odlišnú špecifickú jednotku. Z toho vyplýva potreba novej kvality odbornej starostlivosti, spolupráca viacerých špecialistov.

1.1 Charakteristika výchovy a vzdelávania

Edukácia je zameraná na:

- maximálny možný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej, na korekciu porúch správania s cieľom našich žiakov optimálne pripraviť na praktický život,
- schopnosť žiakov osvojiť si základné kompetencie a pokračovať vo vzdelávaní odbornom učilišti, alebo v praktickej škole.

1.2 Veľkosť školy

Škola je jednopodlažná budova umiestnená v peknom prostredí centra obce Poľný Kesov, ktorá sa nachádza 24 km od mesta Nitra.

Kapacitu má stanovenú pre 60 žiakov, ktorí navštevujú 1. alebo 2. stupeň ŠZŠ.

Súčasťou budovy je internát a školská jedáleň s kuchyňou.

1.3 Charakteristika žiakov

Našu školu navštevujú žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami: žiaci s ľahkým a stredným stupňom mentálneho postihnutia a s poruchami správania, aktivity a pozornosti /žiaci s viacnásobným postihnutím/. Táto porucha sa vo výchovno-vzdelávacom procese prejavuje :

- ako poruchy pozornosti, vnímania, analýzy a syntézy informácií, slovnej a pracovnej pamäti, priestorovej predstavivosti,
- ako hyperaktívne, impulzívne správanie, motorický nepokoj, neobratnosť, narušená psychomotorická koordinácia,
- emocionálna labilita, afektívne správanie,
- problémy v sociálnych vzťahoch – porušovanie disciplíny, sebaovládania,
- neuvážené konanie, nedostatok empatie, agresívne správanie, nízke sebahodnotenie, problémy spolupracovať v skupine,

- problémy v organizovaní svojej činnosti, pri samostatnej práci, nedokončenie začatej činnosti, zabúdanie plnenia povinností, strácanie vecí,
- pomalé pracovné tempo.

U detí je dôležitá odborná lekárska starostlivosť a často je ordinovaná medikamentózna liečba, ktorá má podporný charakter /neznamená vyliečenie poruchy/.

Uvedené prejavy ovplyvňujú učebné výsledky, správanie a sociálne vzťahy žiaka a vyžadujú špecifický prístup vo vzdelávaní.

1.4 Charakteristika pedagogického zboru

Výchovno-vzdelávacie a terapeutický proces na škole si vyžaduje koordinovaný tímový prístup špeciálnych pedagógov, psychológa, neurológa, pedopsychiatra a ďalších odborníkov. Edukáciu zabezpečuje 7 kvalifikovaných špeciálnych pedagógov a 1 asistent učiteľa. Asistent učiteľa sa podieľa na vytváraní špeciálnych podmienok pre výchovu a vzdelávanie, zasahuje v situáciách, keď je potrebné žiaka upokojiť alebo na istý čas izolovať od ostatných žiakov. V LVS pracuje 9 vychovávateľov, školský psychológ, zdravotná sestra a 5 pomocných vychovávateľiek. Preukazujú kvalitné odborné spôsobilosti, ktoré využívajú pri komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pri pozitívnom riadení činnosti a udržiavaní neformálnej disciplíny.

Psychologička zabezpečuje systematické, intenzívne terapeutické pôsobenie na žiakov.

Väčšina učiteľov má absolvovanú 1. atestáciu, vzdelávanie v oblasti funkčnej gramotnosti pedagogických zamestnancov v informačných technológiách.

Na škole pôsobí výchovný poradca, koordinátori prevencie drogových závislostí a sociálno - patologických javov, Zdravej školy, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, environmentálnej výchovy, voľného času.

Pedagógovia školy predstavujú stabilizovaný, kvalifikovaný a profesionálny pedagogický zbor, ktorý má snahu ďalej odborne a profesijne rásť, využívať možnosti ďalšieho vzdelávania, prehlbovania a zvyšovania kvalifikácie s cieľom zvyšovať úroveň a kvalitu edukačného procesu. Sú schopní efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, práce v tíme a kooperatívneho riešenie problémov.

Nami uznávané hodnoty:

- profesionalita, zodpovednosť, spoľahlivosť,
- úcta, slobodné rozhodovanie a spolurozhodovanie
- sebarealizácia, tímová práca, spolupráca a pomoc
- cielená komunikácia, rešpektovanie pravidiel
- reflexia a sebareflexia, osobný rast
- prístupnosť a tolerantnosť, dôvera, ľudskosť, otvorenosť
- objektívnosť, tvorivosť, asertivita.

1.5 Dlhodobé projekty

Škola využíva možnosti zapojenia sa do týchto projektov :

Viem, chcem, dokážem

Deň ako dospelý

Škola podporujúca zdravie

Canisterapia

Tvorivé dielne

Hypoterapia

Relaxačné cvičenia a hry vo vode

Národný program boja proti drogám

Inklúzia

Environmentálne projekty – podľa aktuálnej ponuky

Vypracovávame aj projekty, ktoré ponúkajú rozličné spoločenské, kultúrne, športové organizácie či firmy s cieľom skvalitnenia a modernizácie školy.

1.6 Spolupráca s rodičmi

Spolupráca je založená na vzájomnej dôvere školy a rodičov - zákonných zástupcov žiakov, uskutočňuje sa úzkou spoluprácou :

- pravidelnými stretnutiami so zákonnými zástupcami žiakov,
- oboznámením rodičov so školským prostredím, s učiteľmi a inými odbornými zamestnancami školy,
- dobrou prípravou zamestnancov na stretnutie s rodičmi - zákonnými zástupcami, prezentáciou profesionálnej erudovanosti, ktorá dáva rodičovi istotu, že o jeho dieťa sa starajú kvalifikovaní odborníci,
- popri profesionálnom vystupovaní používame zrozumiteľný jazyk, prípadné vysvetlenie odborných pojmov, ťažkostí dieťaťa, ktoré môže pomôcť odstrániť buď obavy a predsudky zo špeciálnych postupov alebo naopak – prehnané a neadekvátne očakávania,
- včítaním sa do situácie rodiča, načúvaním jeho problémom, diskutovaním o ťažkostiach vo výchove dieťaťa, pravidelnou vzájomnou informáciou na základe osobných stretnutí alebo písomným kontaktom,
- konzultačnými hodinami výchovného poradcu pre rodičov.

Škola dlhodobo spolupracuje s inými subjektmi zo sféry školstva ale i z iných rezortov:

- s miestnou ZŠ, ZŠ z okolitých obcí,
- s Centrom pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie, Lomnická 44, 949 01 Nitra,
- s Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva pre mentálne postihnuté deti, Mudroňová 1, 949 01 Nitra,
- Policajným zborom v Mojmirovciach,
- pri závažných poruchách správania škola spolupracuje s ambulanciou detského neurológa a pedopsychiatra pre posúdenie medikamentózne liečby,
- v prípade potreby škola spolupracuje s Okresným úradom práce a sociálnych vecí , oddelením sociálno-právnej prevencie,
- úzko spolupracuje so zákonnými zástupcami detí prostredníctvom individuálnych konzultácií, telefonických rozhovorov a elektronickej pošty.

Na škole je zriadená **rada školy**, ktorá má 11 členov z radov pedagogických, nepedagogických zamestnancov školy a zo zástupcov zriaďovateľa.

Zasadá 4 – krát ročne. Na zasadnutiach sa zaoberá všetkými oblasťami chodu školy.

1.7 Škola ako životný priestor

Snažíme sa rozvíjať a upevňovať konštruktívne pracovné vzťahy založené na profesionalite, humanizme, vzájomnom pochopení a spolupráci medzi jednotlivými subjektmi – vedením školy a všetkými zamestnancami, zamestnancami navzájom, zamestnancami a žiakmi, žiakmi navzájom, školy ako celku a rodičmi i širšou verejnosťou.

Ku skvalitneniu týchto vzájomných vzťahov prispieva aj prostredie školy. Veľký dôraz kladieme na úpravu interiéru i exteriéru školy – udržiavanie a výsadba kvetov v triedach, na chodbách školy, výsadba i udržiavanie kríkovej zelene, inovácia a aktualizácia nástieniek v triedach, na chodbách minigalérie výtvarných prác žiakov, informačné tabule o živote školy, jej výsledkoch a aktivitách, diplomov zo súťaží.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

2.1 Ciele výchovy a vzdelávania, stupeň vzdelania

Naša škola vychádza z procesu prechodu žiaka z rodinnej starostlivosti na pobyt v neznámom prostredí. Pre tento prechod vytvára ústretové, priateľské ovzdušie založené na tom, čo žiak už ovláda, aké má vedomosti, zručnosti, záujmy.

Žiaci sú od prvých dní vedení k sebapoznaniu, sebakontrolu a k zodpovednosti. Snažíme sa kladnou motiváciou upevňovať sebavedomie žiakov, negovať ich zlé návyky, posilňovať aktivitu, tvorivosť, učíme ich kriticky myslieť.

Zlepšujeme spôsobilosť pre úspešné zvládanie záťažových situácií a konfliktov, adekvátne riešiť problémy, nebať sa vyjadriť svoj názor.

Vytvárame bezstresové prostredie, v ktorom sa žiaci majú cítiť uvoľnene a bezpečne. Od začiatku veľký dôraz kladieme na vytvorenie dobrého tímu v triede, na rozvíjanie seba hodnotenia s cieľom poznať svoje silné a slabé stránky, na uvedomovanie si základných pravidiel slušnosti, demokratického a humánneho prístupu. Plne si uvedomujeme, že pokojná a tvorivá atmosféra na vyučovacích hodinách je základným pilierom pre kvalitnú tímovú prácu.

Úzko spolupracujeme s CPPP a P v Nitre a s ČŠPP /realizácia špeciálno-pedagogických a psychologických vyšetrení/, s pediatrom, detským psychiatrom, logopédom a inými odborníkmi, čím zabezpečujeme interdisciplinárny prístup.

Počas pobytu žiaka v LVS preberáme zdravotnú starostlivosť o dieťa - zabezpečujeme pravidelné vizity odborných lekárov.

Hlavným cieľom našej školy je dosiahnuť u žiakov rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti) ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov na takej úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná.

U žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia rozvíjame východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového, cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére rozvíjať osobnosť žiaka a to v poznávacej, sociálnej, emocionálnej, morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaní svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumieť sa a porozumieť si, hodnotiť (vybrať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,

- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať.

Cieľom edukácie žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je :

- rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu,
- rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote,
- zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou,
- podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov,
- učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.

Škola vytvára optimálne personálne, materiálno – technické, bezpečnostné a zdravotno – hygienické podmienky na dosiahnutie splnenia cieľov a kľúčových kompetencií vytyčených pre primárne vzdelávanie - ISCED 1.

Transformujú sa do zamerania školy :

- realizovanie digitálnej gramotnosti prostredníctvom informatickej výchovy,
- rozvíjanie komunikačných jazykových schopností, čitateľskej gramotnosti a grafomotoriky posilnením časovej dotácie vyučovacích hodín základné rozvíjanie telesnej zdatnosti posilnením hodinou TEV
- zvýšeným počtom hodín pracovného vyučovania, ktoré v našich podmienka je aj rehabilitačným predmetom,
- poskytovanie širokého spektra záujmových útvarov podľa záujmu žiakov,
- rozvíjanie kultúrnej gramotnosti využívaním návštev bábkového divadla, kina, múzea a pod., poskytovanie základov dopravnej výchovy (detské dopravné ihrisko),
- rozvíjanie praktických zručností a schopností, formovanie zdravej sebadôvery, sebavedomia, seba hodnotenia, empatie a schopnosti pracovať v kolektíve, realizácia aquaterapie,
- upevňovanie samoobslužných činností.

2.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie (stupeň vzdelania ISCED 1) získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z.z. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

2.3 Profil a kľúčové kompetencie absolventa

Absolvent programu primárneho stupňa vzdelania pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím má osvojené kľúčové spôsobilosti vyplývajúce zo vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného variantu. Absolvent našej školy s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môže pokračovať vo vzdelávaní na strednom odbornom učilišti / 3-ročné štúdium/. Absolvent so stredným stupňom mentálneho postihnutia sa môže ďalej vzdelávať v praktickej škole /2 - ročné štúdium/.

Nadobudol a má osvojené :

- základné matematické, čitateľské, pisateľské a prírodovedné gramotnosti,
- základy telesnej zdatnosti,
- základy vzťahu k umeniu a kultúre,
- základné praktické zručnosti a samoobslužné činnosti,

- osvojené základy používania štátneho jazyka,
- základy správnych foriem a techník učenia sa,
- základy správnych etických postojov a morálnych hodnôt.

Kľúčové kompetencie sú viacúčelové (multifunkčné), lebo slúžia na výkon pracovných a mimopracovných (občianskych, spotrebiteľských, rodinných, zdravotných a iných) aktivít v osobnom živote. Majú nad predmetový charakter a vzájomne sa prelínajú. Sú výsledkom celkového procesu celostného vzdelávania. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, programové aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimoškolskej činnosti. Vyvážené rozvíjajú perceptuálno-motorickú, kognitívnu a sociálno-emocionálnu oblasť osobnosti žiaka.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia má osvojené základné jazykové, komunikačné, matematické, prírodovedné, informačno – komunikačné, sociálne, kultúrne a osobné spôsobilosti, teda ovláda primerane svojmu vzdelaniu, schopnostiam a veku :

(a) Sociálne komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať (nakolko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovomotorickej koordinácie,
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí,
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi,
- učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy.

(b) Kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie.

(c) Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov,
 - encyklopédií, z médií a internetu,
- vie používať vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

(d) Kompetencia učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých..

(e) Kompetencia riešiť problémy rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí,

- adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc.

(f) Osobné, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom.

(g) Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

2.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelovacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií:

- Jazyk a komunikácia,
- Príroda a spoločnosť,
- Človek a hodnoty,
- Matematika a práca s informáciami,
- Človek a svet práce,
- Umenie a kultúra,
- Zdravie a pohyb.

2.5 Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy uplatňujeme ako integrálnu súčasť vzdelávacieho obsahu vhodných vyučovacích predmetov. Prierezové témy sú realizované aj v rámci krúžkovej činnosti, výchovno-vzdelávacej činnosti a mimoškolskej práce. Prostredníctvom nich plníme aj program VMR, Zdravej školy, environmentálnej výchovy, program primárnej prevencie.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Obsah realizujeme prostredníctvom etickej výchovy, slovenského jazyka a literatúry, prírodovedy, matematiky a telesnej výchovy. Cieľom tejto prierezovej témy je rozvíjať sebareflexiu žiakov, ich sebadôveru, sebaúctu. Obsahom témy je učiť žiakov uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí, podporovať u žiakov rozvoj sponosti uplatňovať prevenciu sociálno- patologických javov. Prierezovú tému osobnostný a sociálny rozvoj realizujeme prostredníctvom modelových situácií, vhodných cvičení, diskusií a hier.

Environmentálna výchova

Obsah prierezovej témy sa realizuje prostredníctvom prírodovedy, etickej výchovy, pracovného vyučovania, slovenského jazyka a literatúry, telesnej výchovy. Cieľom tejto prierezovej témy je nadobudnúť schopnosť dokázať vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím. Získať vedomosti a zručností, ktorými môžu pomáhať chrániť rastliny a živočíchy.

Mediálna výchova

Sa realizuje prostredníctvom slovenského jazyka a literatúry, etickej výchovy, prírodovedy a hudobnej výchovy. Jej cieľom je viesť žiakov k lepšiemu poznaniu a chápaniu pravidiel fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovali.

Multikultúrna výchova

Jej obsah je začlenený do výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy, etickej výchovy, slovenského jazyka a literatúry. Jej cieľom je výchovné pôsobenie zamerané na rozvoj chápania iných kultúr, na rozvoj akceptácie iných kultúr ako aj na rozvoj medziludskej tolerancie, spoznávanie iných kultúr a emocionálne pochopenie inej kultúry.

Dopravná výchova

Táto prierezová téma je realizovaná prostredníctvom telesnej výchovy, prírodovedy, slovenského jazyka a literatúry, matematiky. Jej cieľom je pripraviť žiakov na samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodcov alebo cyklistov.

Tvorbu projektu a prezentačné zručnosti

Cieľom tejto prierezovej témy je učiť žiakov komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. Táto prierezová téma sa realizuje v predmetoch prírodoveda, výtvarná výchova, pracovné vyučovanie, hudobná výchova, matematika, slovenský jazyk a literatúry.

Ochrana života a zdravia

Integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, zdravotnú prípravu, pobyt a pohyb v prírode. Táto prierezová téma je realizovaná formou didaktických hier.

Regionálna výchova

Hravou a tvorivou formou sprostredkúva pohľad na prácu a život minulých generácií cez prizmu pochopenia a nadčasovosti. Cez poznanie osobnej minulosti (minulosti obce, krajiny) môže prichádzať uvedomenie si vlastnej identity, rozvoj a kultivácia pozitívnych postojov detí k regiónu. Túto prierezovú tému realizujeme v učebných predmetoch: vlastiveda, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, hudobná výchova a na triednických hodinách.

3. Charakteristika, špecifiká a dĺžka vzdelávania a podmienky prijímania žiakov

3.1 Charakteristika výchovy a vzdelávania

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s viacnásobným postihnutím s mentálnym postihnutím postupujeme podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím, ISCED 1 primárne vzdelávanie. Mentálne postihnutie je zvyčajne najvýraznejším príznakom v celom klinickom obraze viacnásobného postihnutia, preto je podmieňujúcim prvkom celého výchovno-vzdelávacieho procesu.

Odborné stanovenie diagnózy ako východisko korekčných postupov si vyžaduje:

- informácie o prostredí, v ktorom dieťa vyrastá, o výchovných postupov rodičov alebo iných dospelých, rodinnom prostredí, sociálno-kultúrnom zázemí, sociálnych vzťahoch, o doterajšom priebehu výchovy a vzdelávania dieťaťa,
- psychologické vyšetrenie osobnostných vlastností, rozumových schopností,
- odborné medicínske vyšetrenie /neuroológ, pedopsychiater/,
- informácie z pedagogického pozorovania prejavov správania žiaka na vyučovaní.

Po podrobnom preštudovaní dokumentácie žiakov triedny učiteľ pre každého žiaka vypracuje **individuálny intervenčný plán**, kde okrem nadobúdania a rozvoja vedomostí, zručností a schopností sa zameriavame na rozvoj vlastností osobnosti vo vzťahu ku školskému správaniu, učeniu a práci, sociálneho, mravného a emocionálneho vývinu. Plnenie tohto plánu sa v termínoch polročnej a koncoročnej klasifikácie písomne vyhodnocuje.

V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva žiakovi vypracujeme individuálny vzdelávací plán /ďalej IVP/ z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka. IVP obsahuje základné informácie o žiakovi, osobitostiach vplyvu jeho diagnózy a prognózy na výchovno-vzdelávací proces, požiadavkách na úpravu prostredia triedy, učebných postupov, zabezpečení špeciálnych učebných pomôcok. V IVP je ďalej uvedené:

- súčasná úroveň vedomostí, zručností, návykov žiaka, charakteristika,
- dlhodobé a krátkodobé ciele v edukácii žiaka,
- úprava učebných materiálov,
- spolupráca s rodičmi/ so zákonnými zástupcami.

Individuálny vzdelávací plán sa môže upravovať a dopĺňovať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Zmeny konzultujeme so všetkými zainteresovanými odborníkmi a so zákonným zástupcom žiaka.

3.2 Špecifiká vzdelávania

Edukácia sa vnútorne člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na :

- a) variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia – IQ 50 - 69, (F70),
- b) variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia - IQ 35 - 49, (F71)
- c) variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Každý žiak našej školy musí mať vyplnený formulár **Návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy**, schváleného Ministerstvom školstva SR .

V triede pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím pracujú učiteľ a asistent učiteľa.

Pri vzdelávaní pedagógovia zvýšený dôraz kladú na individuálny prístup, plne rešpektujú zdravotné znevýhodnenie detí, s taktom zadávajú žiakom také požiadavky, ktoré dokážu úspešne zvládnuť. Základom je nadviazanie pozitívneho emocionálneho kontaktu a porozumenia medzi pedagógom a žiakom.

V súlade s § 9 ods. 2 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách sa prospech a správanie žiakov hodnotí a klasifikuje primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z postihnutia týchto detí, na základe Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s MP pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. marca 2000 s platnosťou od 1. septembra 2000.

3.3 Dĺžka vzdelávania

Plnenie povinnej školskej dochádzky sa žiakovi skončilo, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16. rok veku (§ 22 ods.1 zákona č. 245/2008 Z.z.).

Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím môže riaditeľ školy umožniť vzdelávanie až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok veku (v zmysle §22 ods. 3 zákona č.245/2008 Z.z.).

V prípade potreby žiakov žiak s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím možno predĺžiť dĺžku vzdelávania až o dva roky.

3.4 Podmienky prijímania

Podmienkou prijatia žiaka do špeciálnej školy je psychologická a špeciálnopedagogická diagnostika v centre špeciálnopedagogického poradenstva, odborná lekárska diagnostika /neurológ, psychiater/.

O prijatí dieťaťa do školy rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP), vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Riaditeľ pred prijatím dieťaťa poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa.“ (§61 ods. (1) zákona č.245/2008 Z.z.) a informuje v prvom kontakte rodičov o podmienkach prijatia (písomná žiadosť rodiča, správy z odborných vyšetrení z príslušného poradenského zariadenia, spolupráca so školským špeciálnym pedagógom).

3.5 Vzdelávacie štandardy

Pre našich žiakov nie sú vypracované vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov. Individuálne schopnosti jednotlivých žiakov nemožno zovšeobecňovať a dosiahnuté výkony sú limitované samotným postihnutím.

3.6 Rámcové učebné plány a vyučovací jazyk

Žiaci našej školy postupujú podľa rámcových učebných plánov pre žiakov s ľahkým a stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským.

3.7 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov

Počet žiakov v triede je daný v zmysle § 5 vyhlášky č. 322/2008 Z.z.:

- najnižší počet žiakov s viacnásobným postihnutím v triede sú 4 žiaci,
- najvyšší počet žiakov s mentálnym postihnutím ľahkého stupňa v kombinácii s iným postihnutím v prvom až piatom ročníku v triede je 6, v šiestom až desiatom ročníku 8 žiakov,
- najvyšší počet žiakov s mentálnym postihnutím stredného stupňa v prvom až piatom ročníku je 5, v šiestom až desiatom ročníku 6 žiakov.

3.8 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne:

„Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“

Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzky a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“

3.9 Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola má popri kmeňových triedach zriadené tieto odborné učebne :

telocvičňu, školské dielne, školskú kuchynku, spoločenskú miestnosť, bohatý knižný fond v učiteľskej a žiackej knižnici, počítačovú učebňu so 7 počítačmi, ktoré sú vybavené slúchadlami a výukovými softvérmi.

K dispozícii je športový areál s multifunkčným ihriskom.

Na pracovnom vyučovaní využívame rozsiahly areál školy s okrasnými kríkmi a stromami, so školskými políčkami, kvetinovými záhonmi, s ovocným sadoom a so skleníkom.

Vybavenie školy didaktickou technikou je postačujúce, avšak pre rýchle zastarávanie tejto techniky je potrebné ju každoročne modernizovať a obnovovať.

3.10 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Dôležitou súčasťou školy je aj BOZP a PO. Aby škola zabezpečila čo najkvalitnejšie podmienky v tejto oblasti, zamestnáva bezpečnostného technika, ktorý vedie príslušnú agendu a dohliada na bezpečný chod školy.

Škola zabezpečuje :

- poučenie žiakov o BOZP a PO všeobecne a zvlášť pri vyučovaní TEV, PVC, špecificky pred absolvovaním plaveckého, lyžiarskeho výcviku, exkurziami a školskými výletmi, pred prázdninami,
- školenie BOZP a PO pre všetkých zamestnancov školy,
- pravidelné kontroly BOZP,
- pravidelné revízie elektrického a plynového zariadenia, bleskozvodov, každoročnú kontrolu hasiacich prístrojov a hydrantov,
- kontrola telocvičného náradia pred každou vyučovacou hodinou,
- odstraňovanie nedostatkov z kontrol.

4. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je kontrola a hodnotenie výkonov žiakov a pedagógov v rámci všetkých činností, ktoré vykonávajú.

Vnútny systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. hodnotenie žiakov,
2. hodnotenie pedagogických zamestnancov,
3. hodnotenie školy.

4.1 Hodnotenie žiakov

Cieľom hodnotenia žiaka je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako zvládol danú problematiku, kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu:

- dbáme na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných

- pri hodnotení učebných výsledkov žiakov berieme do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon
- pri hodnotení sa riadime Metodickým pokynom č.19/2015, ktorý upravuje postup hodnotenia a klasifikácie prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím
- odlišujeme hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania

Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov :

a) slovným hodnotením,

b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1, Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1.)

Žiaci 1. - 4. ročníka sú klasifikovaní známku zo všetkých vyučovacích predmetov a správania. Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Slovné stupňami sa hodnotia všetky predmety 1. -10. ročníka variantu B.

Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.

Hodnotenie žiakov je organická súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu a jeho riadenia. Má informatívnu, motivačnú a korekčnú funkciu.

Výpis slovného hodnotenia alebo klasifikácie prospechu a správania žiaka za prvý polrok škola vydáva v posledný vyučovací deň prvého polroka školského roka. Výpis za 1.polrok nie je verejná listina a jeho formu si môže zvoliť škola, vysvedčenie za 1.polrok sa dáva len na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu. Pri vydávaní odpisu vysvedčenia škola nevyberá správny poplatok podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

4.2 Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov

Cieľom hodnotenia zamestnancov je:

- rozpoznať súčasnú úroveň pracovného výkonu jednotlivých zamestnancov, ich silné a slabé stránky, osobný vzťah k práci a stotožnenosť zamestnanca s cieľmi organizácie, rozpoznať potreby v oblasti vzdelávania a rozvoja jednotlivých zamestnancov,
- vytvoriť podklad pre zlepšenie pracovného výkonu,
- motivovať jednotlivých zamestnancov k zlepšeniu individuálneho pracovného výkonu, k osobnému odbornému rastu, k sebareflexii v rámci povinností, postojov, konania a jednaní so zainteresovanými účastníkmi výchovno - vzdelávacieho procesu.

Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

- 1) Vedúci zamestnanec, priamy nadriadený podriadeného, hodnotí komplexom objektivizujúcich metód výsledky a kvalitu výkonu pedagogickej profesie a odbornej činnosti, mieru osvojenia a využívania profesijných kompetencií zamestnanca jedenkrát ročne najneskôr do konca príslušného šk. roka.
- 2) Uvádzajúci zamestnanec hodnotí začínajúceho zamestnanca priebežne a na konci adaptačného obdobia.
- 3) Hodnotenie podľa ods. 1 a 2 sa realizuje formou hodnotiaceho pohovoru.
- 4) Hodnotenie zamestnanca sa vyhotoví písomný záznam, ktorý obsahuje:
 - identifikačné údaje - hodnoteného zamestnanca, hodnotiteľa a hodnotiaceho pohovoru,
 - vyhodnotenie - pracovného výkonu v rámci plnenia pracovných úloh, nad rámec pracovných úloh, pracovného správania,
 - stanovisko hodnoteného
 - súhrnné stanovisko hodnotiteľa,
 - dohodu i stanovení individuálnych pracovných cieľov v ďalšom profesijnom rozvoji,
 - úlohy uložené do ďalšieho hodnotiaceho pohovoru,
 - podpis hodnotiteľa a hodnoteného
- 5) Ak zamestnanec nesúhlasí s hodnotením:
 - podľa ods.2, uvedie to v stanovisku,
 - podľa ods.1, hodnotenie sa opäť preukázateľne prerokuje v prítomnosti zástupcu zamestnancov, v prípade opakovaného nesúhlasu sa k hodnotiacemu pohovoru prizýva ďalší, funkčne vyššie postavený nadriadený.
- 6) Písomný záznam z hodnotenia sa vyhotoví v dvoch exemplároch, z ktorých jeden je určený do osobného spisu zamestnanca a podlieha legislatívnym normám o archivácii a druhý je určený pre zamestnanca.

- 7) Hodnotiteľ je povinný zachovať štruktúru a formálne záležitosti hodnotiaceho pohovoru, oboznámiť sa s pravidlami hodnotiaceho pohovoru a dodržiavať ich.
- 8) Hodnotenie podľa ods.1 a 2 je podkladom pre:
- rozhodnutie riaditeľa o ukončení adaptačného vzdelávania
 - vypracovanie plánu kontinuálneho vzdelávania,
 - odmeňovanie,
 - ďalšie personálne činnosti, rozhodovanie.

Kritéria hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov :

Bodové hodnoty:

1. Aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné, a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria = mimoriadne dobré
2. Plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 1 , ktoré neovplyvňujú cieľ činnosti obsiahnutej v kritériu = veľmi dobré
3. Priemerné plnenie obsahu kritéria, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie = štandardné
4. Dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutných na splnenie obsahu kritéria, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa obsiahnutého v kritériu = postačujúce
5. Nedostačujúce plnenie obsahu kritéria = nepostačujúce

Hodnotená oblasť: Pracovný výkon

kritéria	indikátory	hodnotenie									
		hodnoteného					hodnotiteľa				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
pomocný rámec	vie využívať pomocné i kontrolné spôsoby práce v individuálnej práci s deťmi										
	denne sa pripravuje na individuálne konzultácie s deťmi										
	vie flexibilne pristupovať k dieťaťu vzhľadom na jeho potreby a možnosti										
	úspešne pracuje na naplnení terapeutických cieľov dieťaťa										
	nadväzuje dobrý terapeutický vzťah s deťmi										
	v kontexte individuálnych konzultácií s deťmi spolupracuje s rodičmi, vychovávateľmi v DD a s inými blízkymi osobami dieťaťa										
	v kontexte individuálnych konzultácií s deťmi spolupracuje s učiteľmi a vychovávateľmi LVS										
	spolupracuje s učiteľmi a vychovávateľmi LVS na riešení problémov vzniknutých v triede/výchovnej skupine										
	vedie prehľadné záznamy z individuálnych konzultácií s deťmi										
poskytuje polročné a koncoročné psychologické správy o dieťati											
súhrnné hodnotenie kritéria											
kontrolný rámec	priebežne sleduje správanie sa detí – pozitívne i negatívne zmeny v ich správaní										
	spoluvytvára a inovuje bodovací systém LVS										
	spoluvytvára a inovuje spôsoby krátkodobého i dlhodobého hodnotenia správania detí										
	spoluvytvára a inovuje obsahovú štruktúru komunit										
	podieľa sa na schvaľovaní odmien a trestov detí										
denne pripravuje vedenie komunit a asistuje pri ich vedení											
súhrnné hodnotenie kritéria											
postoj	k plneniu povinností vyplývajúcich z náplne práce										
	k plneniu úloh nad rámec pracovných povinností										
	k profesijnému rozvoju										
súhrnné hodnotenie kritéria											
úloha	prínos pre školu – propagácia, prezentácia školy na verejnosti, spolupráca s rodičmi, inými organizáciami										

	spracovanie, realizácia a hodnotenie rozvojových projektov, programov školy																		
	organizovanie terapeutických činností detí – hipoterapia, canisterapia...																		
	poskytovanie ďalšieho vzdelávania učiteľom a vychovávateľom LVS																		
	organizovanie ďalšieho vzdelávania odborných pracovníkov																		
	získavanie sponzorov																		
	estetizácia prostredia LVS																		
	podieľanie sa na zavádzaní zmien alebo inovácií																		
súhrnné hodnotenie kritéria																			

Hodnotená oblasť: Pracovné správanie

kritériá	indikátory	hodnotenie																	
		hodnoteného					hodnotiteľa												
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5								
profesionálne správanie	dokáže hodnotiť a reflektovať svoju prácu psychológa a vlastné správanie																		
	pozná svoje silné a slabé stránky																		
	dokáže plánovať svoj profesijný rast																		
	vie pracovať v tíme																		
	vytvára priaznivú klímu v pracovnom kolektíve																		
	efektívne komunikuje s vedením školy, s kolegami, so žiakmi, s rodičmi, s inými organizáciami																		
	vie riešiť konflikty, zvláda záťažové situácie																		
	je rešpektovaný svojim okolím, má prirodzenú autoritu																		
	plní svoje úlohy spoľahlivo, správne a včas																		
	podieľa sa na zvyšovaní kvality LVS, šíri jeho dobré meno																		
	je lojálny k vedeniu školy, ku kolektívu																		
podieľa sa na modernizácii, inováciách a zlepšovaní LVS																			
súhrnné hodnotenie kritéria																			
normy	pracuje v súlade s platnými všeobecne záväznými a rezortnými predpismi																		
	dodržiava interné predpisy																		
	zvyšuje svoje legislatívne vedomie																		
	dodržiava a využíva pracovný čas																		
	plní si povinnosti vyplývajúce zo svojej náplne práce																		
	zúčastňuje sa pracovných porád																		
rešpektuje príkazy nadriadených																			
súhrnné hodnotenie kritéria																			
sebarozvoj	uplatňuje sebahodnotenie vo vzťahu k práci i k sebe samému																		
	má jasne stanovené osobné i pracovné ciele, plánuje svoj profesionálny rast																		
	má záujem o nové poznatky																		
	absolvuje rôzne formy kontinuálneho profesijného vzdelávania																		
	nové, získané vedomosti a zručnosti uplatňuje vo svojej práci																		
	vyvíja publikačnú činnosť																		
	vytvára nové terapeutické pomôcky																		
orientuje sa vo všeobecnom dianí, má všeobecný rozhľad																			
pozná profiláciu, zameranie a stratégiu LVS a zapája sa do ich realizácie																			
súhrnné hodnotenie kritéria																			

4.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a rodičia získali dostatočné informácie o tom, ako zvládajú na ne kladené požiadavky a aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, zakotvené v ŠVP. Dôraz je kladený na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

4.4 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.

Svoje odborné kompetencie naďalej rozvíjajú účasťou na kurzoch, školeniach a vzdelávaníach organizovaných metodicko - pedagogickými centrami a inými vzdelávacími inštitúciami podľa každoročne vypracovaného plánu kontinuálneho vzdelávania.

Adaptačné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činnosti samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy.

Aktualizačné vzdelávanie poskytne aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie.

Inovačné vzdelávanie umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaľiť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti.

Špecializačné vzdelávanie zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností. Pedagogickým zamestnancom – špecialistom je triedny učiteľ, výchovný poradca, kariérový poradca, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, koordinátor informatizácie, koordinátor prevencie kriminality a boja proti drogám v podmienkach školy, koordinátor koncepcie výchovy k manželstvu a k rodičovstvu v podmienkach školy, koordinátor environmentálnej výchovy, koordinátor projektu Škola podporujúca zdravie .

Funkčné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických zamestnancov. Vedúcim pedagogickým zamestnancom je riaditeľ, zástupca riaditeľa.

Kvalifikačné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu.

Ak škola má pedagogických zamestnancov, ktorí získali vzdelanie absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v inom, ako požadovanom študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti, potrebujú si doplniť kvalifikačný predpoklad pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca získaním vzdelania v oblasti špeciálnej pedagogiky, ďalej len „špeciálno-pedagogická“ spôsobilosť.

Z pohľadu udržania a zvyšovania kvality školy venujeme pozornosť predovšetkým týmto cieľom a požiadavkám na kontinuálne vzdelávanie:

- Prvoradou úlohou je udržať 100% kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov, podľa potreby podporovať účasť nekvalifikovaným zamestnancom na kvalifikačnom štúdiu.

- *Aj keď väčšina pedagogických zamestnancov absolvovalo prvú atestáciu, podporovať všetkých pedagogických zamestnancov v získavaní prvej a druhej atestácie.*
- *Zamerať sa na skvalitňovanie úrovne príslušných kompetencií pedagogických zamestnancov - špecialistov, predovšetkým školského knihovníka, koordinátora prevencie drogových závislostí, výchovného poradcu.*
- *Realizovať adaptačné vzdelávanie začínajúcich učiteľov podľa potreby.*
- *Zúčastňovať sa odborných školení z oblasti špeciálnej pedagogiky a didaktiky vyučovacích predmetov, ktoré budú organizované MPC a inými vzdelávacími inštitúciami.*
- *Doplňať a inovovať tematické plány školského vzdelávacieho a výchovného programu podľa aktuálnych učebných osnov a v súlade s POP na školský rok, podporovať vzdelávania, ktoré bude zamerané na neustálu inováciu obsahu výchovy a vzdelávania.*
- *Zameriavať sa na vzdelávacie aktivity nielen na udržiavanie, zdokonaľovanie a dopĺňanie požadovaných kompetencií, ale aj na ich rozširovanie a získavanie nových kvalifikácií podľa potrieb školy.*
- *Vzájomnými hospitáciami pedagogických pracovníkov skvalitňovať koordináciu činností a zvyšovať úroveň pedagogickej činnosti a odborných kompetencií pedagogických zamestnancov..*
- *V rámci samoštúdia udržiavať a dopĺňať profesijné kompetencie, venovať pozornosť pedagogickej a metodickej tlači.*
- *Podporovať aktivity učiteľov s cieľom rozširovania a overovania profesijných kompetencií v oblasti aplikácie a využívania informačno- komunikačných technológií.*
- *Podporovať vzdelávania zamestnancov v oblastiach tvorivej práce v zavádzaní a využívaní produktívnych metód a foriem práce, zvyšovanie právneho vedomia, manažérskych a marketingových schopností, rozvoj tvorivosti pedagóga, na rozvoj multikultúrnych kompetencií učiteľa a iné.*

5. ŠTÁTNY A ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN

ISCED 1 - Rámcový učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
 s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	Pripravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7	6,5	6,5	5	5	5	59
	rozvíjanie komunikačných schopností	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
												68
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	1	1	1							4
	vlastiveda				2	2	3					7
												11
Človek a príroda	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1	1	1	3
												7
Človek a spoločnosť	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
												9
Človek a hodnoty	etická výchova						1	1	1	1	1	5
	/náboženská výchova											
												5
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	39
	informatická						0,5	0,5	0,5	0,5	1	3
	výchova											
												42
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	3,5	30,5
	svet práce								0,5	0,5	0,5	1,5
												32
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												20
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
												20
Spolu povinná časť		18	18	19	20	21	22	22	24	24	25	214
	Voliteľné hodiny	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	38

Školský učebný plán

ISCED 1 - Rámcový učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
 s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8	8	8	8	7	7	5	5	5	61
	rozvíjanie komunikačných schopností										
	rozvíjanie grafomotorických zručností										61
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	2	2	2							6
	vlastiveda				3	3	3				9
											15
Človek a príroda	fyzika							1	1	1	3
	chémia									1	1
	biológia							1	1	1	3
											7
Človek a spoločnosť	dejepis							1	1	1	3
	geografia							1	1	1	3
	občianska náuka							1	1	1	3
											9
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova					1	1	1	1	1	5
											5
Matematika a práca	matematika	4	4	5	5	5	5	5	5	5	43
	informatická					1	1	1	1	1	5
	s informáciami										48
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	3	4	4	4	4	4	5	5	5	38
	svet práce							1	1	1	3
											41
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
											18
Zdravie a pohyb	telesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	27
											27
Spolu povinná časť		22	23	24	25	26	26	28	28	29	231

ISCED 1 - Rámcový učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
 s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	28
	rozvíjanie komunikačných schopností											
	rozvíjanie grafomotorických zručností	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	26
		1	1	1	1	1	1					6
												60
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	24
												24
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova					1	1	1	1	1	1	6
												6
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	29
	informatická výchova							1	1	1	1	4
												33
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	4,5	4,5	4,5	4,5	42
	svet práce							0,5	0,5	0,5	0,5	2
												44
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												20
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
												20
Spolu povinná časť		22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	207

ISCED 1 - Školský učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
 s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2	2	3	3	3	3	4	4	4	4	32
	rozvíjanie komunikačných schopností	4	4	4	4	3	3	2	2	2	2	30
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	2	2	2	2	1					11
												73
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	25
												25
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova					1	1	1	1	1	1	6
												6
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	29
	informatická výchova							1	1	1	1	4
												33
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50
	svet práce							1	1	1	1	4
												54
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	16
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												26
Zdravie a pohyb	telesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
												30
Spolu povinná časť		22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	247

5.1 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM v školskom roku 2009/2010

V školskom vzdelávacom programe sme dotáciu voliteľných predmetov pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia :

sme využili na posilnenie predmetov bez doplnenia obsahu:

- v 1. ročníku: pracovné vyučovanie +2 hodiny, telesná výchova + 1 hodina a vecné učenie +1 hodina,
- v 5. ročníku: slovenský jazyk a literatúra + 0,5 hod., vlastiveda + 1 hodina, matematika +1 hod. a telesná výchova + 1 hodina a informatická výchova + 0,5 hodín.

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín	
		1.ročník	5. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8	7
	Rozvíjanie komunikačných schopností	-	-
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	-	-
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	2	-
	Vlastiveda	-	3
Človek a hodnoty	Etická výchova	-	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	5
	Informatická výchova	-	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	3	4
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1
	Hudobná výchova	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	3	3
spolu		22	26

Pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia - B variant

Voľné hodiny sme využili na posilnenie nasledovných predmetov:

- v 1. ročníku: grafomotorické zručnosti + 1 hodina, komunikačné schopnosti + 1 hodina, telesná výchova + 1 hodina, pracovné vyučovanie + 1 hodina,
- v 5. ročníku: grafomotorické zručnosti + 1 hodina, pracovné vyučovanie + 1 hodina, výtvarná výchova + 1 hodina a telesná výchova + 1 hodina

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín	
		1.ročník	5. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	2	3
	Rozvíjanie komunikačných schopností	4	3
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	2	2
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	2	2
	Vlastiveda	-	-
Človek a hodnoty	Etická výchova	-	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	2	3
	Informatická výchova	-	-
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	5	5
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	2
	Hudobná výchova	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	3	3
spolu		22	25

5.2 Školský vzdelávací program v školskom roku 2010/2011

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia sme dotáciu voliteľných predmetov využili na posilnenie predmetov bez doplnenia obsahu:

- v 2. ročníku: pracovné vyučovanie +2 hodiny, telesná výchova + 1 hodina a vecné učenie +1 hodina,
- v 6. ročníku: slovenský jazyk a literatúra + 0,5 hod., matematika +1 hod., telesná výchova + 1 hodina a informatická výchova + 0,5 hodín.

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín	
		2.ročník	6. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8	7
	Rozvíjanie komunikačných schopností	-	-
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	-	-
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	2	-
	Vlastiveda	-	3
Človek a hodnoty	Etická výchova	-	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	5
	Informatická výchova	-	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	4	4
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1
	Hudobná výchova	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	3	3
spolu		23	26

Pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia - B variant - sme voliteľné hodiny využili na posilnenie nasledovných predmetov:

- v 2. ročníku: grafomotorické zručnosti + 1 hodina, komunikačné schopnosti + 1 hodina, telesná výchova + 1 hodina, pracovné vyučovanie + 1 hodina,
- v 6. ročníku: vecné učenie + 1 hodina, pracovné vyučovanie + 1 hodina, výtvarná výchova + 1 hodina a telesná výchova + 1 hodina .

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín	
		2.ročník	6. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	2	3
	Rozvíjanie komunikačných schopností	4	3
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	2	3
	Vlastiveda	-	-
Človek a hodnoty	Etická výchova	-	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	3
	Informatická výchova	-	-
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	5	5
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	2
	Hudobná výchova	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	3	3
spolu		23	25

5.3 Školský vzdelávací program v školskom roku 2011/2012

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia sme dotáciu voliteľných predmetov využili na posilnenie predmetov bez doplnenia obsahu:

- v 3. ročníku: pracovné vyučovanie +1 hodiny, telesná výchova + 1 hodina a vecné učenie +1 hodina, matematika +1 hodina
- v 7. ročníku: pracovné vyučovanie +1 hodina, svet práce + 0,5 hod., matematika +1 hod., telesná výchova + 1 hodina a informatická výchova + 0,5 hodín.

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín	
		3.ročník	7. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8	5
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	2	-
Človek a príroda	Fyzika	-	1
	Chémia	-	-
	Biológia	-	1
Človek a spoločnosť	Dejepis	-	1
	Geografia	-	1
	Občianska náuka	-	1
Človek a hodnoty	Etická výchova	-	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	5	5
	Informatická výchova	-	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie + svet práce	4	5 + 1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1
	Hudobná výchova	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	3	3
spolu		24	28

Pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia - B variant - sme voliteľné hodiny využili na posilnenie nasledovných predmetov:

- v 3. ročníku: grafomotorické zručnosti + 1 hodina, komunikačné schopnosti + 1 hodina, telesná výchova + 1 hodina, pracovné vyučovanie + 1 hodina,
- v 7. ročníku: slovenský jazyk + 1 hodina, pracovné vyučovanie + 1 hodina, výtvarná výchova + 1 hodina a telesná výchova + 1 hodina .

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín	
		3.ročník	7. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	3	4
	Rozvíjanie komunikačných schopností	4	2
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	2	-
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	2	3
Človek a hodnoty	Etická výchova	-	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	3
	Informatická výchova	-	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie + svet práce	5	5 + 1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	2
	Hudobná výchova	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	3	3
spolu		24	26

Poznámky :

1. Vyučovacia hodina má 45 minút.
2. Telesná výchova a pracovné vyučovanie sa vyučuje pre chlapcov a dievčatá samostatne a v skupine spájame žiakov z rôznych ročníkov.
3. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí spravidla aj zohľadnením priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, charakteru činnosti žiakov, náročnosti predmetu a požiadaviek na BOZP.
4. Pri vyučovaní informatickej výchovy vytvárame skupiny tak, aby pri jednom počítači sedel jeden žiak

5.4 Školský vzdelávací program v školskom roku 2012/2013

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia sme dotáciu voliteľných predmetov využili na posilnenie predmetov bez doplnenia obsahu:

- v 4. ročníku: slovenský jazyk a literatúra +1 hodiny, telesná výchova + 1 hodina a vlastiveda +1 hodina, matematika +1 hodina
- v 8. ročníku: pracovné vyučovanie +1 hodina, svet práce + 0,5 hod., matematika +1 hod., telesná výchova + 1 hodina a informatická výchova + 0,5 hodín.

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín	
		4.ročník	8. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8	5
Príroda a spoločnosť	Vlastiveda	3	-
Človek a príroda	Fyzika	-	1
	Chémia	-	-
	Biológia	-	1
Človek a spoločnosť	Dejepis	-	1
	Geografia	-	1
	Občianska náuka	-	1
Človek a hodnoty	Etická výchova	-	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	5	5
	Informatická výchova	-	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie + svet práce	4	5 + 1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1
	Hudobná výchova	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	3	3
spolu		25	28

Pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia - B variant - sme voliteľné hodiny využili na posilnenie nasledovných predmetov:

- v 4. ročníku: grafomotorické zručnosti + 1 hodina, komunikačné schopnosti + 1 hodina, telesná výchova + 1 hodina, pracovné vyučovanie + 1 hodina,
- v 8. ročníku: slovenský jazyk + 1 hodina, pracovné vyučovanie + 0,5 hodina, výtvarná výchova + 1 hodina a telesná výchova + 1 hodina, svet práce + 0,5 hod.

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín	
		4.ročník	8. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	3	4
	Rozvíjanie komunikačných schopností	4	2
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	2	-
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	2	3
Človek a hodnoty	Etická výchova	-	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	3
	Informatická výchova	-	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie + svet práce	5	5 + 1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	2

	<i>Hudobná výchova</i>	1	1
Zdravie a pohyb	<i>Telesná výchova</i>	3	3
spolu		24	26

5.5 Školský vzdelávací program v školskom roku 2013/2014

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia sme dotáciu voliteľných predmetov využili na posilnenie predmetov bez doplnenia obsahu:

- v 9. ročníku: pracovné vyučovanie +1,5 hodiny, svet práce + 0,5 hod., matematika +1 hod. a telesná výchova + 1 hodina.

Vzdelávacia oblasť	Predmet	9. ročník
Jazyk a komunikácia	<i>Slovenský jazyk a literatúra</i>	5
Príroda a spoločnosť	<i>Vlastiveda</i>	-
Človek a príroda	<i>Fyzika</i>	1
	<i>Chémia</i>	1
	<i>Biológia</i>	1
Človek a spoločnosť	<i>Dejepis</i>	1
	<i>Geografia</i>	1
	<i>Občianska náuka</i>	1
Človek a hodnoty	<i>Etická výchova</i>	1
Matematika a práca s informáciami	<i>Matematika</i>	5
	<i>Informatická výchova</i>	1
Človek a svet práce	<i>Pracovné vyučovanie + svet práce</i>	5 + 1
Umenie a kultúra	<i>Výtvarná výchova</i>	1
	<i>Hudobná výchova</i>	1
Zdravie a pohyb	<i>Telesná výchova</i>	3
spolu		29

Pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia - B variant - sme voliteľné hodiny využili na posilnenie nasledovných predmetov:

- v 9. ročníku: slovenský jazyk + 1 hodina, pracovné vyučovanie + 0,5 hodina, výtvarná výchova + 1 hodina a telesná výchova + 1 hodina, svet práce + 0,5 hod.

Vzdelávacia oblasť	Predmet	9. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	4
	Rozvíjanie komunikačných schopností	2
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	-
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	3
Človek a hodnoty	Etická výchova	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3
	Informatická výchova	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie + svet práce	5 + 1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2
	Hudobná výchova	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	3
spolu		26

Poznámky :

5. Vyučovacia hodina má 45 minút.
6. Telesná výchova a pracovné vyučovanie sa vyučuje pre chlapcov a dievčatá samostatne a v skupine spájame žiakov z rôznych ročníkov.
7. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí spravidla aj zohľadnením priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, charakteru činnosti žiakov, náročnosti predmetu a požiadaviek na BOZP.
8. Pri vyučovaní informatickej výchovy vytvárame skupiny tak, aby pri jednom počítači sedel jeden žiak

5.6 Školský vzdelávací program v školskom roku 2014/2015

Pre žiakov s stredným stupňom mentálneho postihnutia sme dotáciu voliteľných predmetov využili na posilnenie predmetov bez doplnenia obsahu:

- v 10. ročníku: slovenský jazyk + 1 hodina, pracovné vyučovanie + 0,5 hodina, výtvarná výchova + 1 hodina a telesná výchova + 1 hodina, svet práce + 0,5 hod.

Vzdelávacia oblasť	Predmet	10. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	4
	Rozvíjanie komunikačných schopností	2
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	-
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	3
Človek a hodnoty	Etická výchova	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3
	Informatická výchova	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie + svet práce	5 + 1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2
	Hudobná výchova	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	3
spolu		26

6. Učebné osnovy

- 1) **OBSAH VZDELÁVANIA PRE PRÍPRAVNÝ, 1. A 5. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM A STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA**
http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/vp_pre_zz/vp_mentalne_postihnutie/vp_pre_deti_s_mentalnym_postihnutim_isced_1.pdf
- 2) **RÁMCOVÝ OBSAH VZDELÁVANIA PRE 2. A 6. ROČNÍK ŠPECIÁLNEJ ZÁKLADNEJ ŠKOLY**
http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/vp_pre_zz/vp_mentalne_postihnutie/vp_mp_isced_1_ro_v_%20pre_2_a_6_rocnik_szs.pdf
- 3) **RÁMCOVÝ OBSAH VZDELÁVANIA PRE 3. A 7. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM A STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA**
http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/vp_pre_zz/vp_mentalne_postihnutie/vp_mp_isced_1_ro_v_pre_3_a_7_rocnik_szs_oprava.pdf
- 4) **RÁMCOVÝ OBSAH VZDELÁVANIA PRE 4. A 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM A STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA**
http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/vp_pre_zz/vp_mentalne_postihnutie/obsah-vzdelavania-pre-4.-a-8.-rocnik-mp-maj-2012-web.pdf
- 5) **RÁMCOVÝ OBSAH VZDELÁVANIA PRE 9. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM A STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA**
http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/vp_pre_zz/vp_mentalne_postihnutie/obs%20vzdelavani_a_9%20roc_szs.pdf
- 5) **OBSAH VZDELÁVANIA PRE 10. ROČNÍK PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA**
http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/vp_pre_zz/vp_mentalne_postihnutie/obsah_vzdelavani_a_%2010.roc_szs.pdf

7. Prílohy

Príloha č. 1

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ pre 1. a 2. stupeň ŠZŠI - ISCED 1 primárne vzdelávanie

1. – 2. ROČNÍK

1. Človek vo sfére peňazí

Pomenovať základné ľudské hodnoty. (slovné úlohy)

Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Výlety, exkurzie

Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.

Vecné učenie

Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.

Opísať príklady základných životných potrieb.

Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka.

Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom.

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok.

Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná.

Slovenský jazyk a literatúra

Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.

5. Úver a dlh

Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností.

Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka.

Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

6. Sporenie a investovanie

Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.

Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou.

Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Využitie v predmete: SJL, MAT, VEU, NÁV, TRH, exkurzie, výlety.

3. - 4. ROČNÍK

1. Človek vo sfére peňazí

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybratie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

- kompetencia: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.
- kompetencia : Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.
- kompetencia : Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.
- kompetencia: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.
- kompetencia : Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.
- kompetencia : Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia. Očakávania, že žiak je schopný: Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.
- kompetencia : Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby. Očakávania, že žiak je schopný: Opísať príklady bohatstva a chudoby.
- kompetencia: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne. Očakávania, že žiak je schopný: Uviest príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

- kompetencia : Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.
- kompetencia : Kontrolovať osobné informácie.
- kompetencia : Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.
- kompetencia: Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.
- kompetencia : Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.
- kompetencia : Kontrolovať osobné údaje a informácie. Očakávania, že žiak je schopný: Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.
- kompetencia : Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov. Očakávania, že žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch.
- kompetencia : Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov. Očakávania, že žiak je schopný: Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.

Využitie v predmete: Slovenský jazyk a literatúra, Vlastiveda, Matematika, Etická výchova, Triednická hodina, výlety, exkurzie

5. - 7. ROČNÍK

1. Človek vo sfére peňazí

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybratie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Čiastkové kompetencie:

- Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.
- Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.
- Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.
- Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.
- Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.
- Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.
- Zodpovednosť za existenciu, práca, povinnosť, samostatnosť. Očakávania, že absolvent je schopný: Pomenovať základné ľudské hodnoty - život, zdravie, rodina,... Pomenovať základné ľudské potreby – jedlo, šatstvo, veci osobnej potreby, hračky, teplo,... -peniaze.
- Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia – odmena. Očakávania, že absolvent je schopný: Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.
- Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby. Očakávania, že absolvent je schopný: Opísať príklady bohatstva a chudoby.
- Čiastková kompetencia 4: Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti. Očakávania, že absolvent je schopný: Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny.
- Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne. Očakávania, že absolvent je schopný: Úroveň 1: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej. Cena predmetov, dopad na prírodu a človeka.

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách.

- Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.
- Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.
- Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné informácie.
- Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.
- Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.
- Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.

Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia : význam peňazí, priority tovarov

Očakávaná, že žiak je schopný: Úroveň 1: Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom.

Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov

Slovo: re- KLAM-a – nie všetko, čo sa v nej uvádza, je pravda.

Očakávaná, že žiak je schopný: Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. Opísať zdroje finančných informácií.

Kontrolovať osobné údaje a informácie: – kľúč od domu, cenné veci v dome ...

Očakávaná, že žiak je schopný: Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.

Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov: poznať priority pri mýňaní peňazí, kupovať len to, na čo mám peniaze.

Očakávaná, že žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch.

Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach

Očakávaná, že žiak je schopný: - Uviesť príklady mýňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch.

Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávaná, že žiak je schopný: Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch. Pojem záručný list, záručná doba, kupovať kvalitné výrobky, zisťovať dôvody zlacneného tovaru, reklamovať chybný tovar.

Využitie v predmete: SJL (čítanie), Vecné učenie, Triednická hodina

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

- Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Dopíňať si vzdelanie počas života, prispôsobovanie sa rodiny dobe, v ktorej žijeme. Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
- Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.
-škola – vzdelanie – práca – peniaze – životné potreby
Očakávaná, že žiak je schopný: Opísať príklady základných životných potrieb.
- Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.
Očakávaná, že žiak je schopný: Opísať, čo je povolanie a zamestnanie
- Čiastková kompetencia 4: Identifikovať zdroje osobných príjmov.
-mzda, naturálne, brigáda
- Očakávaná, že žiak je schopný: Úroveň 1: Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka.
- Čiastková kompetencia 5: Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.
Očakávaná, že žiak je schopný: Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom.

-nerovnaký príjem, nestálosť príjmu, počet zamestnaní, rozdiel výšky príjmov podľa pracovného zaradenia, možnosť príjmu žiaka

Čiastková kompetencia 6: Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.

- Čiastková kompetencia 7: Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti a inšpirovanie sa úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

Očakávania, že žiak je schopný: Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.

-kvalifikovaný pracovník – odborník vo svojom obore- ohodnotenie, porovnanie žiakov v škole známky

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

- Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.
- Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov. Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.
- Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.
- Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.
- Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť závetu.
- Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Očakávania, že žiak je schopný: Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok.

Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia. Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.

-elektrika, plyn, voda, odpad, potraviny.....

Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.
-nakupovať podľa priorít

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiakov vo svojom okolí pozná.

Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť závetu. – pojem závet

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti.

Využitie v predmete: SJL (čítanie), Vecné učenie, Triednická hodina

5. Úver a dlh

Udržanie výhodnosti, požičkovanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu, -pôžička - vrátenie

- Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.
- Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.
- Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zdlžením alebo ako ich zvládnuť.
- Čiastková kompetencia 4: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov.

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov. Očakávaná, že žiak je schopný: Úroveň 1: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností. -auto, byt

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať práva žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti. -vrátiť vec v takom stave, v akom som si ju požičal.

Očakávaná, že žiak je schopný: Úroveň 1: Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec.

Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť.

Očakávaná, že žiak je schopný: Úroveň 1: Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

-strata, krádež, neúmyselné poškodenie – postoj v týchto prípadoch

Využitie v predmete: SJL (čítanie), Vecné učenie, Triednická hodina

6. Sporenie a investovanie

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

- Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.
- Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť investičné alternatívy.
- Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.
- Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.
- Čiastková kompetencia 6: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

-sporenie a majetok

Očakávaná, že žiak je schopný: Úroveň 1: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

-zakúpenie – investícia dom, byt, auto, zberatelia

Očakávaná, že žiak je schopný: Úroveň 1: Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť investičné alternatívy.

Očakávaná, že žiak je schopný: Úroveň 1: Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii.

-ochrana pred zlodejom

Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii.

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Očakávaná, že žiak je schopný: Úroveň 1: Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky.

Čiastková kompetencia 6: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi. Očakávaná, že žiak je schopný: Úroveň 1: Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri

používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia. Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí. -kupovať veci dennej spotreby, nekupovať veci na sklad

Využitie v predmete: SJL (čítanie), Vecné učenie, Triednická hodina

7. Riadenie rizika a poistenie

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

- Čiastková kompetencia 1: Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík -podomový predaj, značkový tovar, ázijskí predajcovia
- Čiastková kompetencia 2: Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.
- Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.
- Čiastková kompetencia 4: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.
- Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

Čiastková kompetencia 6: Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.

Očakávaná, že žiak je schopný: Úroveň 1: Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka.

Čiastková kompetencia 7: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby. Očakávaná, že žiak je schopný: Úroveň 1: Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou.

Čiastková kompetencia 8: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti. -životné, zdravotné, automobilov. Očakávaná, že žiak je schopný: Úroveň 1: Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje .

Využitie v predmete: SJL (čítanie), Vecné učenie, Triednická hodina, Etická výchova, výlety, exkurzie

8. – 9. ROČNÍK

1. Človek vo sfére peňazí

- Vysvetliť žiakom pojem zodpovednosti a samostatnosti vo vzťahu k ich vlastnej existencii v dospelosti.
- Oboznámiť žiakov s pojmami ľudská hodnota a ľudská potreba na príkladoch zo života v rámci mentálnej úrovne a sociálneho zaradenia žiakov / rodina , zdravie, jedlo , spánok, a pod./
- Vysvetliť žiakom prepojenie medzi prácou a jedným z jej možných ohodnotení - peniazmi / žiak za svoju prácu v škole je ohodnotený známku, výpomoc s domácimi prácami – pochvala od rodičov, vreckové/
- Popísať problematiku bohatstva a chudoby s dôrazom na meniteľnosť daného stavu / chudoba nie je dedičná je to len ľudské rozhodnutie ostať chudobným/stolár – bohatý, bezdomovec – chudoba /Deti sú schopné prekonať finančné nedostatky vlastných rodičov/

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

- Naučiť žiakov byť zodpovednými za vlastné rozhodnutia v oblasti financií / možný zárobok nesmie byť prekročený neuváženými výdavkami/ dieťa ide do obchodu a má 1 euro a chce si kúpiť čokoládu, musí si byť vedomé akú finančnú hodnotu má pri sebe
- Pri zhodnocovaní vlastných financií používať overené zdroje – médiá, inštitúcie garantované štátom a nepodľahnúť lákavým ponukám finančných podvodníkov – zneužívanie osobných údajov /meno bydlisko, tel. číslo sú ich osobné údaje, ktoré sa nemajú cudzím ľuďom hovoriť/
- Vedieť si vytvoriť hierarchiu najnutnejších a menej potrebných finančných výdavkov / môžem si kúpiť len to na čo mám peniaze/
- Použiť príklady rôznych generácií ohľadom mienania peňazí / 21 str. – mobily, počítače, hry oblečenie 20 str. – kino , spoločenské aktivity, šport , oblečenie/
- Každý človek má nárok reklamovať chybný tovar – ochrana spotrebiteľa / čokoláda po záručnej dobe/

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

- Vysvetliť žiakom čo je to osobná , rodinná a spoločenská potreba / ja si chcem kúpiť, my si chceme kúpiť, dosiahnuť niečo – uznanie, spoločenské postavenie/
- Príklady na životné potreby / získať vhodné vzdelanie, nájsť si vyhovujúcu prácu – mať stabilný príjem pre zabezpečenie rodiny/
- Žiakom zdôrazniť, že štúdium je prvým predpokladom pre získanie zamestnania / je dôležitý výber školy, ktorý má predznamenávať ďalšie pracovné smerovanie žiaka.
- Vysvetliť žiakom možné spôsoby získavania peňazí: plat za prácu, dar, dedičstvo a pod
- Naša spoločnosť v ktorej žijeme má nastavený systém vo vzťahu k peniazom. Každý človek, rodina potrebuje peniaze k prežitiu.
 - Úspešnosť vo finančnej oblasti: stabilná práca s možným kariérnym postupom
 - Neúspešnosť : krátkodobé finančne nezaujímavé zamestnania,

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

- Vypracovať si finančný plán, v ktorom viem porovnať predpokladaný príjem s možnými výdavkami a na základe zistených faktov konať finančne transakcie/ výlet/
- V diskusii overiť vnímanie žiakov ohľadom výdavkov v domácnosti
- Vysvetliť žiakom dôležitosť prehľadnosti v dokumentoch typu : dedičstvo, faktúry, dôležité účty
- Vysvetliť žiakom systém cenových relácií v rôznych obchodoch a nasmerovať ich na zodpovedné
- rozhodovanie pri nákupe/ čokoláda v Tesco stojí 1 euro, tá istá čokoláda v Lidli stojí 0,80 centov ,
- zväžiť si možné použitie vzniknutého finančného rozdielu/

- Vysvetliť žiakom zmysel charitatívnych organizácií a poukázať na ich vierohodnosť / podvody/

5. Úver a dlh

- Vysvetliť žiakom požičiavanie peňazí / kúpa autá, bytu a ich vlastnú zodpovednosť pri ich splácaní – výška príjmu , nutné výdavky, zostatok – platba úveru
- Každý kto si niečo požičia / knihu/ by mal splniť dohodu ohľadom termínu vrátenia a nepoškodenia
- Vysvetliť deťom riziko požičiavania peňazí a možného zadlženia sa : exekúcia odobratie osobného majetku - bezdomovec

6. Sporenie a investovanie

- Vysvetliť žiakom zmysel sporenia: mať záujem si niečo kúpiť alebo si tvoriť stabilnú finančnú rezervu/ šetrenie do pokladničiek a pod./
- Vysvetliť žiakom slovo investícia: kúpa domu a jeho dlho trvajúca finančná hodnota
- Narábanie s peniazmi: ukladanie do vierohodných finančných inštitúcií – banky + nabiehajúce úroky, ochrana pred zlodejmi
- Vysvetliť žiakom investovanie väčšej sumy do vecí , ktorá bude mať dlhotrvajúcu hodnotu s možnosťou zvýšenia nákupnej ceny. / dom/
- Vysvetliť žiakom pojem daň a jej praktické uplatňovanie , napr. kúpa domu

7. Riadenie rizika a poistenie

- Vysvetliť pojem riziko na úrovni nedbanlivého narábania s peniazmi / zadlženie sa v dôsledku väčších výdavkov ako príjmov, vreckové na týždeň miniem za dva dni a požičiam si od kamaráta/
- Niekedy nie z vlastnej viny stratí človek zamestnanie, dôvodom je nesprávne hospodárenie firmy , štátu
- Vysvetliť žiakom, že už v mladosti treba myslieť na starobu a dôchodok a tvoriť si finančné rezervy prostredníctvom produktov ponúkaných finančnými inštitúciami. Sociálna a finančná istota v starobe je základným predpokladom na dôstojne dožitie

- Vysvetliť žiakom základné princípy poistenia: istota prostredníctvom poistenia/ stane sa úraz zdravotná poisťovňa preplatí bolestné/

Matematika

Uviesť príklady mýšľania peňazí u detí predchádzajúcich generácií.
Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch.
Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.

Biológia

Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.
Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám.
Zoradiť osobné želania /potreby podľa ich dôležitosti/.

Občianska výchova

Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.
Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.

Slovenský jazyk a literatúra

Opísať, čo znamená pojem ľudská práca. Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom – slohová zložka
Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom.
Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé a strednodobé ciele.
Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia
Uviesť príklady, ako vzdelanie alebo praktické zručnosti môžu ovplyvniť príjem počas života.
Inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností.

Telesná výchova

Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.

V Poľnom Kesove 02.09.2015

Mgr. Eva Májeková
riaditeľ školy